

Proessen vi er inne i...hva nå?

Stein Kaasa

Mulighetenes dilemma

- Ny kunnskap og ny teknologi gir befolkningen nye muligheter og utfordringer
- Kunnskapen om arv og arve materialet øker dag for dag
- Hvordan kunnskapen skal benyttes innen helsetjenesten bør debatteres bredt i det offentlige rom
- ...derfor er vi her i dag

Mer enn en diagnostisk test for kvinner med bryst og eggstokkreft?

- Pasienten
- Familien
- Samfunnet

| 3

Som kliniker kan jeg tenke...

- '....at det er et gode i seg selv å kunne forebygge at mennesker får kreft og eventuelt dør'

| 4

Nye teknologier - nye muligheter

- Diagnostikk - PET
- Screening - PSA
- Molekylær biologi – gentesting
- ...og mye annet

Gentesting - til hvilken 'pris'- for hvem?

- Hva er livstids konsekvensene av det aktuelle tiltaket?
- Hva er livstids risikoen for sykdom uten tiltaket?
- Er grunnlaget for testene tiltaket er basert på godt nok?

Bryst og eggstokkreft Helsedirektoratet

Har vi tilstrekkelig informasjon til å gi kvinnene gode råd om tiltak?

- Ytterligere kirurgi?
 - Eggstokker
 - Bryst
- Annen evt. behandling?

17

Bryst og eggstokkreft Helsedirektoratet

Har vi tilstrekkelig informasjon til å gi familien gode råd om tiltak?

- Om gentesting?
- Om innovative tiltak?

18

Hva er penetransen (den kliniske betydningen) av BRCA1/2 mutasjoner?

- Hvor stabilt er det i befolkningen?
- Hvor mye øker presisjonen ved å supplere med eller basere testingen på familie anamnesen?

Ønsker alle å vite?

- Om risiko for å få en sykdom og de evt. betydningene det kan få
- Om at familien kan ha de samme 'genfeil'
- Hva ønsker familien til pasientene å få vite?

Et forskningsdilemma

- En god populasjonsbasert studie er avhengig av høy oppslutning
- Bør man kreve at alle aktuelle kvinner skal delta i en studie?
- Bør man informere om at alle bør delta- og i så fall på hvilket grunnlag?

| 11

Samfunn og helsevesen

- Kapasitet
 - Gentesting
 - Genetisk veiledning
 - Behandling
 - Oppfølging av den 'ikke syke' delen av befolkningen

| 12

Samfunn og helsevesen

- Hva ønsker befolkningen mht gentesting-basert på den nødvendige kunnskap om tematikken?
- Kost/nytte aspekter?
- Biobankmaterialet (DNA) -bør det benyttes når ny kunnskap kommer, om slikt som genprofiler?

| 13

Hva gjør vi nå?

- I dag?
- I morgen?
- På sikt?

| 14